

Voortgangsrapportage Regeldruk Bedrijven, mei 2009

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
Inleiding en leeswijzer	5
1. Minder	7
1.1 Administratieve Lasten	7
1.2 Nalevingskosten	9
1.3 Toezichtslasten	10
1.4 Subsidies	12
1.5 Voorkomen en verinnerlijken	12
2. Makkelijker	15
2.1 Bestendiger	15
2.2 Transparanter	16
2.3 Sneller	17
2.4 Betere service	17
3. Merkbaar	19
4. Met de hulp van	22
4.1 Het bedrijfsleven	22
4.2 De gemeenten	23
4.3 De EU	25

Bijlage I:	Overzicht administratieve lasten
Bijlage II:	Overzicht reducties inhoudelijke nalevingskosten
Bijlage III:	Toelichting vermindering inhoudelijke nalevingskosten
Bijlage IV:	Overzicht Rijkssubsidieregelingen voor bedrijfsleven

Samenvatting

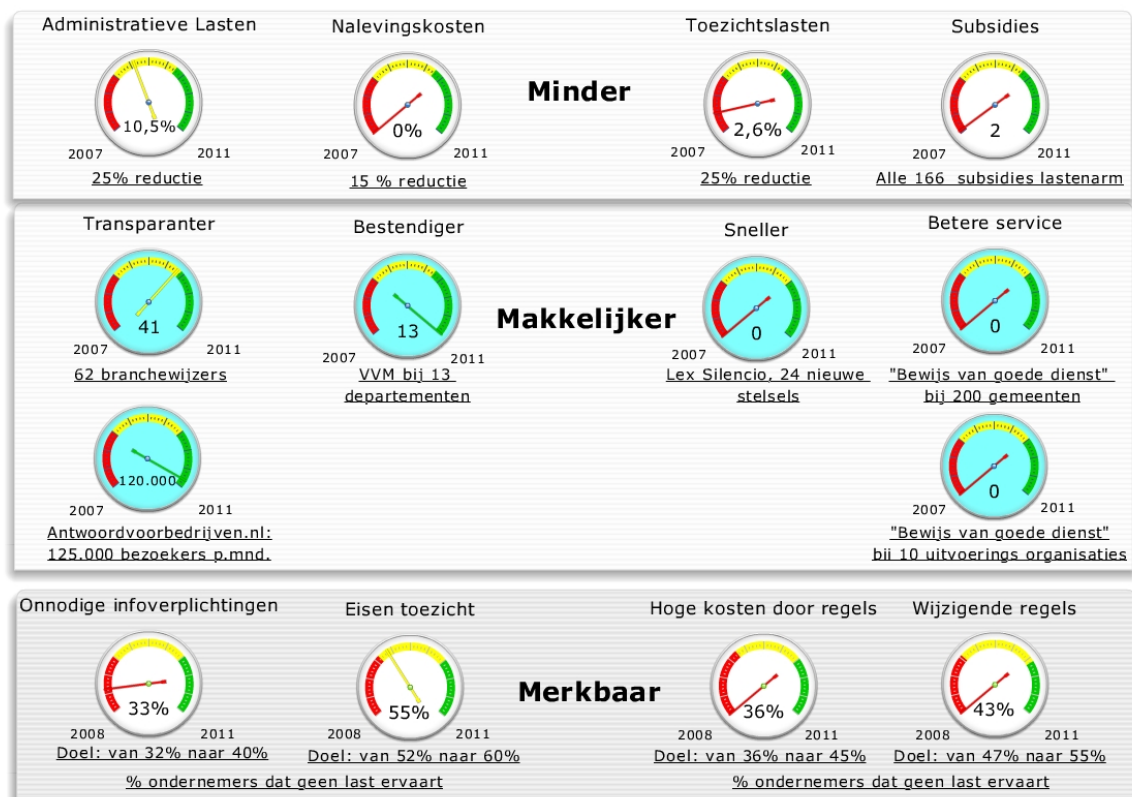
In deze voortgangsrapportage wordt aangegeven welke resultaten zijn behaald op de diverse onderdelen van de aanpak van regeldruk. De voortgang wordt toegelicht aan de hand van de 14 sleutelindicatoren zoals geïntroduceerd in de voorgaande rapportage ("Voortgangsrapportage Regeldruk Bedrijven, november 2008"): *minder, makkelijker, merkbaar*.

De stand van zaken met betrekking tot de 14 sleutelindicatoren is terug te vinden in de figuur hieronder. Per indicator is een meter opgenomen, die aangeeft waar het kabinet staat op weg naar de doelstelling voor 2011.

Voor sommige indicatoren is nu in 2009 de doelstelling al in zicht, of zelfs al bereikt, voor andere indicatoren moet de score de komende tijd hoger worden.

Onder de afzonderlijke paragrafen in deze rapportage is een planning terug te vinden die aangeeft hoe de ontwikkeling richting de doelstellingen verloopt in de komende jaren.

Figuur: stand van zaken aanpak regeldruk bedrijven richting doelstellingen

In deze tijd van economische crisis is de noodzaak voor heldere regels zonder onnodige informatieverplichtingen, of andere kostenposten nog belangrijker geworden. Dit betekent dat enerzijds het huidige ambitieuze regeldrukprogramma van dit kabinet tijdig moet worden gerealiseerd en dat anderzijds aanvullende maatregelen nodig zijn voor versnellingen en verdergaande reducties op het gebied van regeldrukvermindering en merkbare verbetering van dienstverlening.

In het aanvullende beleidsakkoord 'Werken aan toekomst' van het kabinet zijn daarom ook maatregelen opgenomen voor bedrijven om sterker uit de crisis te komen. Voorbeelden hiervan zijn de vereenvoudigde loonheffing, het verminderen van de administratieve rompslomp rond 'kleine baantjes', het versnellen van bouwprojecten door versnelde vergunningverlening en een aantal maatregelen die uitgaan van *high trust*.

MINDER

Enkele voorbeelden van genomen maatregelen:

- a. Bestuurders van bestelauto's hoeven niet langer een volledige rittenadministratie bij te houden.
- b. De vaak als bron van irritatie genoemde eerstedagsmelding is afgeschaft.
- c. Meer ondernemers kunnen volstaan met een kwartaalaangifte BTW.
- d. De ziekmelding van werknemers aan UWV is voor werkgevers verschoven van de 13e week naar de 42e week. Dit vermindert het aantal ziekmeldingen aanzienlijk

Aan het eind van het eerste kwartaal 2009 is volgens planning 10,5% netto reductie van administratieve lasten voor bedrijven gerealiseerd.

In de afgelopen maanden heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de knelpunten rond de inhoudelijke nalevingskosten. Dit onderzoek heeft geleid tot algemene aanbevelingen en een lijst met concrete reductievoorstellen. Deze voorstellen leveren de grondslag voor het te verwachten reductiepercentage van 15% van de gemeten bedrijfsvreemde nalevingskosten op de onderzochte terreinen. Tevens zijn additionele knelpunten geïnventariseerd, die onderwerp van nader onderzoek zijn in een vervolgtraject.

Zeker vanuit het gezichtspunt van merkbaarheid is het toezicht voor bedrijven een belangrijke bron van regeldruk. Reden voor het kabinet om in geselecteerde toezichtdomeinen een reductie van gemiddeld 25% aan toezichtlasten na te streven. Op dit moment is binnen deze domeinen 2,6 % aan reducties gerealiseerd.

Een andere doelstelling voor het programma Vernieuwing Toezicht is dat er maximaal twee inspectiebezoeken van het rijk per jaar in MKB bedrijven plaatsvinden. In de voor MKB relevante domeinen is deze doelstelling reeds doorgevoerd. Soms is er zelfs sprake van maximaal één inspectiebezoek.

Voor de Rijkssubsidieregelingen voor bedrijven is de doelstelling dat deze in 2010 volledig lastenarm zijn ingericht. Voor het lastenarm inrichten zal het recent ontwikkelde rijkssubsidiekader gebruikt worden. De eerste resultaten van een analyse laten zien dat van de 166 geanalyseerde regelingen er nu twee voldoen aan het kader. Ministeries gaan de komende tijd met de resultaten van de analyse aan de slag om de regelingen die nog niet lastenarm zijn in de loop van 2010 wel lastenarm ingericht te hebben conform het kader.

Het is echter niet alleen van belang om naar vermindering van bestaande regels te zoeken, maar tegelijk ook alert te blijven op onnodige, onuitvoerbare en ineffectieve nieuwe regels. Een grote rol hierbij speelt het tijdelijk adviescollege Actal, dat bestaat tot 1 juni 2011. Hulpmiddel bij de toetsing van nieuwe regels op ongewenste effecten is het integraal afwegingskader beleid en regelgeving (IAK). In februari 2009 is het IAK in een testversie openbaar gemaakt op Rijksweb, om het vervolgens in 2009 werkbaar en bruikbaar te maken voor alle departementen.

MAKKELIJKER

Enkele voorbeelden van genomen maatregelen:

- a. De methodiek van Vaste VeranderMomenten is nu rijksbreed operationeel voor alle wetten en AMvB's die direct relevant zijn voor bedrijven en instellingen waarvan de voorbereiding is gestart na 1 januari 2009.
- b. Het aantal beschikbare branchewijzers op antwoordvoorbedrijven.nl is gestegen naar 41.

Om de dienstverlening naar bedrijven en instellingen te verbeteren heeft het kabinet het systeem van Vaste VeranderMomenten (VVM) geïntroduceerd per 1 januari 2009. Dit betekent dat alle departementen voortaan VVM moeten toepassen op wetten en AMvB's waarvan de voorbereiding start na 1 januari 2009. Het VVM-systeem bestaat uit twee vaste inwerkingtredingdata, een minimale invoeringstermijn van drie maanden en tijdige en duidelijke informatievoorziening.

Het overheidsloket voor bedrijven is Antwoordvoorbedrijven.nl. Deze website geeft ondernemers inzicht in wet- en regelgeving, vergunningvereisten, subsidies, toezicht en belastingen die van toepassing zijn op hun branche. Momenteel zijn al 41 branchewijzers van de 62 vóór 2011 toegezegde branchewijzers operationeel.

Lex silencio positivo is één van de middelen waarmee tijdige vergunningverlening wordt bevorderd. De invoering van 24 nieuwe toepassingen van de lex silencio zal plaatsvinden in de periode 2009 tot en met 2011.

Departementen bekijken verder op dit moment nogmaals de vergunningstelsels die onder de Dienstenrichtlijn vallen op mogelijkheid van lex silencio. Waar lex silencio mogelijk is, zal dit bij inwerkingtreding van de Dienstenwet in december 2009 worden gerealiseerd.

Het kabinet wil het verder makkelijker maken voor ondernemers door te bewerkstelligen dat aan het einde van deze kabinetsperiode tenminste 200 gemeenten en tien grote dienstverlenende organisaties werken naar het niveau van "Bewijs van goede dienst". Dit is het normenkader dat servicenormen stelt voor het verbeteren van dienstverlening aan ondernemers.

Met een stimuleringsregeling gaat het kabinet gemeenten financieel ondersteunen om een Bewijs van Goede dienst in te voeren. Het ontwikkeltraject met de tien dienstverlenende organisaties start dit voorjaar.

MERKBAAR

Om inzicht te krijgen in de manier waarop ondernemers regeldruk beleven, laat het kabinet periodiek een belevingsmonitor naar regeldruk uitvoeren.

De uitkomsten van een recente meting komen in grote lijnen overeen met de scores uit 2008. Een positieve ontwikkeling is waar te nemen bij de beleefde regeldruk veroorzaakt door toezichthouders. Verder is het percentage bedrijven dat zich belemmerd voelt door regeldruk afgenomen van 41 naar 39% en is het rapportcijfer voor dienstverlening gestegen van een 5,6 naar 6,2. De doelstelling van het kabinet op dit laatste onderdeel is om in 2011 uit te komen op een 7.

Het vertrouwen dat het de overheid lukt om de regeldruk terug te dringen is ten opzichte van vorig jaar behoorlijk toegenomen. In 2008 had 46% daar enig vertrouwen in; nu is dat 61%.

In het voorjaar van 2009 is voor het eerst de beleving van gerealiseerde reductiemaatregelen bij tien individuele ondernemers onderzocht. Dit onderzoek geeft inzicht in de vraag waarom ondernemers al dan niet iets merken van getroffen reductiemaatregelen.

De suggesties en opmerkingen van ondernemers worden gebruikt om de effectiviteit van maatregelen verder te verbeteren.

MET DE HULP VAN

Naast al deze initiatieven, werkt het kabinet samen met het bedrijfsleven, gemeenten en EU om de regeldruk verder te verminderen. Het kabinet stimuleert inhoudelijk en financieel de regionale samenwerking tussen gemeenten om, samen met de Kamer van Koophandel en het bedrijfsleven, de lokale regeldruk te verminderen en de dienstverlening te verbeteren. Daarbij wordt, als onderdeel van het aanvullende regeerakkoord, de besluitvorming over vergunningen door gemeenten versneld.

De 33 grootste gemeenten hebben samen met het ministerie van EZ en MKB Nederland het convenant 'Verbetering Dienstverlening en Vermindering Regeldruk voor Ondernemers' ondertekend. Afsproken is het landelijk normenkader dienstverlening in te voeren en de administratieve lasten verder te verminderen met 25%.

Begin april zijn zeven regionale ambassadeurs voor “minder regels, meer service” aan het werk gegaan.

Om het actieprogramma ‘Better Regulation’ van de Europese Commissie een impuls te geven heeft Nederland dit voorjaar een pakket reductiemaatregelen aangeboden aan de Europese Commissie aan, ter verdieping én verbreding van het huidige AL-actieprogramma voor bedrijven en als bijdrage aan het economisch herstelplan van de EU.

Het Nederlandse pakket bevat 62 rijksbrede voorstellen op 14 domeinen, een mix van structurele voorstellen en “quick wins”.

Naar verwachting kan het pakket het Nederlandse bedrijfsleven € 500 mln. besparing aan administratieve lasten opleveren. Dit is een additionele bijdrage van bijna 6% punt aan de nationale 25% doelstelling, mits de voorstellen worden overgenomen.

Enkele voorbeelden van door Nederland voorgestelde EU-reducties:

- a. Voedselveiligheid: Vaste VeranderMomenten introduceren bij richtlijn over voeds etikettering. Daarnaast de verplichte info op het etiket beperken tot wat strikt noodzakelijk is voor consumenten. De aanvullende gegevens kunnen via alternatieve (digitale) kanalen worden ontsloten.
- b. Statistiek/goederenverkeer tussen lidstaten (Intrastat): het voorstel is om de dekkinggraad voor aankomsten van goederen van de huidige 97% te verlagen naar 95%, voor een verdere reductie van de administratieve lastendruk van het MKB.
- c. Landbouw en visserij
Vereenvoudiging van de aanvraagprocedure inkomenssteun in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de administratieve en fysieke controles op de validiteit daarvan, verminderen van de statistiekverplichtingen voor runderen, ontwikkelen van meer geharmoniseerde controle- en beheerssystemen ten behoeve van het gemeenschappelijk visserijbeleid

Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt de integrale voortgangsrapportage regeldruk bedrijven van mei 2009. In deze voortgangsrapportage wordt u geïnformeerd over de stand van zaken ten aanzien van de aanpak van de regeldruk voor bedrijven.

In de vorige integrale voortgangsrapportage regeldruk bedrijven van november 2008 is beschreven hoe de kabinetsdoelstellingen voor administratieve lasten en de aanpak van andere gebieden wordt bereikt. Daarbij werd tevens ingegaan op de inspanningen van onder meer gemeenten, toezichthouders en Europa.

In deze 'meirapportage' wordt aangegeven welke vorderingen er zijn geboekt op de diverse onderwerpen. Dit gebeurt volgens de in de voorgaande rapportage geïntroduceerde indeling van de 14 sleutelindicatoren onder de doelstellingen 'minder, makkelijker, merkbaar'.

Het kabinet heeft ingezet op een verdere vermindering van regeldruk voor bedrijven als een belangrijke manier om de economie te stimuleren. Vermindering van regeldruk moet bij bedrijven leiden tot minder kosten als gevolg van regelgeving, waardoor er meer tijd ontstaat voor ondernemen.

De huidige economische crisis legt nog meer nadruk op het belang van het terugdringen van de regeldruk. Vermindering van regeldruk ondersteunt de flexibiliteit en veerkracht bij bedrijven en juist die veerkracht is nodig om uit de crisis te komen. Boven op het huidige ambitieuze programma treft het kabinet daarom aanvullende maatregelen voor versnellingen en verdergaande reducties in de regeldruk en verbeteringen van dienstverlening. In het aanvullend beleidsakkoord "Werken aan de toekomst" van het kabinet zijn daartoe voorstellen voor minder regeldruk voor bedrijven opgenomen die naar verwachting al op korte termijn effect hebben.

Extra ruimte om te ondernemen.

De regeldrukmaatregelen binnen het aanvullende beleidsakkoord bij 'Samen werken, samen leven' ('Werken aan toekomst') zijn in drie groepen in te delen. Hierbij is extra aandacht besteed aan de regeldruk voor kleine ondernemers.

1. De regels voor het in dienst hebben van personeel worden vereenvoudigd. Daarbij wordt de rompslomp rond 'kleine banen' verminderd en wordt met het invoeren van één loonbegrip het doen van loonaangifte vereenvoudigd.
2. Om de bedrijfsvoering niet onnodig te hinderen gaat het kabinet ondernemers meer vanuit vertrouwen benaderen. Zo zal het mogelijk worden op basis van eigen verklaringen deel te nemen aan Europese aanbestedingen, hoeven ondernemers niet steeds weer hun inschrijving bij het handelsregister te overleggen, komen NEN-normen lastenarm ter beschikking en gaan het rijk en gemeenten digitale facturen accepteren. Voor micro-ondernemingen vervalt de plicht om een jaarverslag op te stellen, mits Brussel de lidstaten daartoe de ruimte gaat bieden. Verdere mogelijkheden voor een verlicht wettelijke regime voor deze kleine bedrijven worden onderzocht.
3. De regeldruk in de zwaar getroffen bouwsector neemt af doordat vergunningprocedures worden versneld en meer werken vergunningsvrij worden. Voor de grotere infrastructurele en bouwprojecten gebeurt dit door een crisiswet. Voor de meer reguliere bouwwerken door aanpassing van bestaande regels en procedures. Hieraan wordt ook door gemeenten een belangrijke bijdrage geleverd.

Het is echter niet alleen van belang om naar vermindering van bestaande regels te zoeken maar tegelijk ook alert te blijven op het ontstaan van nieuwe regeldruk. Dit speelt met name bij de reflex om een crisis te bestrijden met nieuwe zwaardere regels, zoals bijvoorbeeld in de financiële wereld.

In hoofdstuk 1 van deze rapportage wordt aangegeven welke voortgang er is geboekt met betrekking tot de vermindering van de regeldruk voor ondernemers. Er wordt gerapporteerd via de thema's administratieve lasten, nalevingskosten, toezichtslasten, subsidies, het voorkomen van nieuwe regeldruk en het verinnerlijken van de aandacht voor regeldruk bij de departementen.

In hoofdstuk 2 wordt beschreven in hoeverre er op de thema's *bestendiger, transparanter, sneller, betere service* voortgang is geboekt.

In hoofdstuk 3 wordt het thema *merkbaar* uitgediept aan de hand van de recent uitgevoerde tweede versie van de macro-belevingsmonitor en de eerste versie van de micro-belevingsmonitor.

Hoofdstuk 4 besteedt aandacht aan de laatste ontwikkelingen bij de samenwerking met het bedrijfsleven, gemeenten en Europa.

In de bijlage I wordt verder een specificatie gegeven van de reducties en toenames betreffende administratieve lasten. In bijlage II gebeurt dit voor de nalevingskosten buiten de onderzochte terreinen.

Bijlage III gaat nader in op de nalevingskosten in de onderzochte terreinen en in bijlage IV zijn tenslotte conform verzoek van de Kamer alle Rijkssubsidieregelingen opgenomen.

1. Minder

Het kabinet heeft de diverse doelstellingen ten aanzien van de vermindering van regeldruk in de vorige rapportage geconcretiseerd in een aantal sleutelindicatoren.

Met deze indicatoren wordt inzichtelijk gemaakt of de regeldruk voor ondernemers nu echt merkbaar *minder* wordt. In dit hoofdstuk treft u de voortgang op de sleutelindicatoren rond het thema *minder* aan. Bovendien wordt aandacht besteed aan de vorderingen rond het voorkomen van nieuwe regeldruk en het verinnerlijken van de aandacht voor regeldruk bij departementen.

In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de indicatoren rond de thema's *makkelijker* (snellere en betere dienstverlening) en *merkbaar* (de beleving van ondernemers).

De laatste 6 maanden:

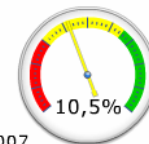
- a kunnen bedrijven voortaan facturen elektronisch verzenden. Elektronische facturen konden al, maar waren tot nu toe aan strikte voorwaarden verbonden. Het kabinet heeft die regels geschrapt. Dit maakt grote besparingen mogelijk voor het bedrijfsleven;
- b is het digitale Eurovignet voor zware vrachtauto's ingevoerd. Dit digitale vignet vervangt de papieren versie. Bij controle worden Nederlandse voertuigen niet meer staande gehouden;
- c zijn er voor ondernemers minder registraties van afgegeven afvalstoffen, minder begeleidingsbrieven aan transporteurs en minder vaak meldingen van ontvangst bij het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen;
- d is de ziekmelding van werknemers aan UWV met ingang van 1 november 2008 voor werkgevers verschoven van de 13e week naar de 42e week. Dit vermindert het aantal ziekmeldingen aanzienlijk;
- e hoeven bestuurders van bestelauto's niet langer een volledige rittenadministratie bij te houden. Zij moeten alleen nog de werktijd en de begin- en eindkilometerstand van die dag bijhouden, zolang de maar uit de bedrijfsadministratie blijkt waar ze geweest zijn. De administratieve lasten voor bestelautorijders worden samen met de bijbehorende irritatie fors verlaagd;
- f is de vaak als bron van irritatie genoemde eerstedagsmelding per 1 januari 2009 afgeschaft.
- g kunnen meer ondernemers volstaan met een kwartaalaangifte BTW;
- h kan op het terrein van accijnzen met ingang van 2009 elektronisch aangifte worden gedaan;
- i leidt een vereenvoudigde aangifte vennootschapsbelasting gebaseerd op XBRL tot aanzienlijk minder administratieve lasten.
- j De VAR voor ondernemers kan sinds kort elektronisch worden aangevraagd;
- k heeft het kabinet samen met het bedrijfsleven een actieplan opgesteld om de 15 grootste regeldrukknelpunten in de transportsector op te lossen. Dit actieplan is een reactie op een rapport van de commissie Noordzij;
- l zorgt invoering van de AWBZ brede zorgrelatie ervoor dat het aantal administratieve handelingen voor bedrijven en instellingen in de zorg afneemt. Door de gedigitaliseerde wijze van informatie-uitwisseling worden processen betrouwbaarder en verlopen ze sneller.
- m is voor textiel afkomstig uit China per 1 januari 2009 geen invoervergunning meer nodig door de liberalisering van de handel.
- n zijn bedrijven vanaf 1 januari 2009 minder tijd kwijt aan een vergunningaanvraag voor monumenten, omdat deze nu zoveel mogelijk aansluit op de bouwvergunning;

1.1 Administratieve lasten

De kabinetsdoelstelling op het gebied van administratieve lasten is een netto reductie van 25% ten opzichte van het ijkmoment 1 maart 2007.

In de vorige rapportage zijn de departementale reductieplannen gepresenteerd. De totale reductie van deze plannen tezamen telt op tot ruim 25% reductie.

Stand 31 maart 2009

2007 2011

25% reductie

Planning ultimo		
2009	2010	2011
-12,1%	-18,3%	-25,4%

De belangrijkste vereenvoudigingsvoorstellen uit de departementale reductieprogramma's zijn, voorzien van omschrijving, deadline en te besparen bedrag, opgenomen in bijlage 1. In dezelfde bijlage zijn nu ook op verzoek van de Kamer de belangrijkste toenames op het gebied van administratieve lasten in deze kabinetsperiode opgenomen. Dit is conform het advies van Actal over de vorige voortgangsrapportage.

Een paar van de belangrijkste AL-maatregelen in voorbereiding

- a minder vergunningen door een nieuwe aanpassing van het Activiteitenbesluit;
- b één omgevingsvergunning in plaats van 25 verschillende vergunnings- ontheffings-, en andere toestemmingsstelsels vanaf 2010;
- c geen verklaring van geen bezwaar meer nodig bij oprichting van een NV of BV vanaf 2010;
- d in het kader van het aanvullende beleidsakkoord 'Werken aan toekomst' heeft het kabinet aangekondigd ondernemers vanaf 1 juli 2009 de keuze te laten per maand of per kwartaal aangifte van de BTW te gaan doen. Ondernemers kunnen zo deze aangifte beter aan de wensen van het eigen bedrijfsproces aanpassen;
- e de Europese aanbestedingsprocedure wordt eenvoudiger gemaakt met een eigen verklaring. Pas als een ondernemer een opdracht krijgt, moeten bewijsstukken worden overlegd;
- f met de nieuwe Waterwet worden zes oude vergunningenstelsels gebundeld in één watervergunning. Daarbij zijn voor een deel van de oude vergunningen algemene regels ingevoerd en worden alle omgevings- en watervergunningen onder één loket geplaatst;
- g technische en administratieve aspecten van de APK-regelgeving worden vereenvoudigd. Zo zullen nieuw te introduceren datumafhankelijke APK-keuringseisen op een jaargrens vallen en worden de keuringseisen voor CO-uitstoot en verlichting vereenvoudigd.

Meer maatregelen in bijlage I

Per jaar wordt de Kamer viermaal geïnformeerd over de voortgang van de AL-reductie. Afgelopen februari is gemeld dat tot en met het 4^e kwartaal 2008 een reductie van 9,2% was gerealiseerd.

Aan het einde van het eerste kwartaal 2009 is inmiddels 10,5% aan netto reductie daadwerkelijk gerealiseerd. In bijlage I is een specificatie opgenomen van de realisaties in het 1^e kwartaal 2009.

In onderstaande tabel wordt u geïnformeerd over het verdere verloop van de reducties. Per departement is hier de verwachte realisatie per jaar t/m 2011 vinden.

Tabel: Reductieverloop per departement

Ministerie	Nul-meting	Realisatie		Planning <i>cumulatief</i>		Eind-beeld	Totaal in %
		t/m 2008	Kw1 2009	2010	2011		
Financiën	4059	-266	-63	-661	-960	3099	-23,7%
Justitie	1221	-208	-22	-290	-313	909	-25,6%
VROM	1215	-251	-3,9	-371	-376	839	-31,0%
SZW	997	-21	-1,5	-116	-265	732	-26,5%
VWS	452	+1,5	-5,7	-77	-145	307	-32,2%
VenW	374	-40	-3,1	-73	-67	307	-18,0%
EZ	255	-18	-11	-37	-65	190	-25,6%
LNV	205	-2,8	-3,4	-9,3	-38	167	-18,5%
JenG	11,2			-0,2	-2,8	8,4	-25,0%
BZK	10,7	-0,2		-0,6	-0,6	10,1	-6,0%
OCenW	10,5	-0,6	-0,2	-0,6	-1,7	8,8	-16,0%
Totaal	8810	-805	-114	-1.636	-2.234	6576	-25,4%

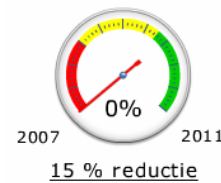
De totaal te behalen reductie is ten opzichte van de rapportage in november praktisch gelijk gebleven. Wel hebben zich enige verschuivingen in reductiepercentages tussen de departementen voorgedaan. VROM en met name VWS laten hogere reductiepercentages zien. VenW en BZK komen door een toename van lasten in nieuwe regelgeving lager uit.

Het daadwerkelijk realiseren van voorgenomen reductiemaatregelen vergt tijd. Dit is mede het gevolg van de reguliere doorlooptijd van het wetgevingsproces. Zoals uit deze tabel blijkt, wordt volgens de huidige planning dan ook een groot gedeelte van de voorgenomen 25% reductie in de laatste twee jaren van deze kabinetsperiode gerealiseerd. In de inleiding is reeds vermeld dat het kabinet inmiddels in het aanvullende beleidsakkoord 'Werken aan toekomst' maatregelen heeft opgenomen om de reductie van administratieve lasten uit te breiden en te versnellen.

1.2 Nalevingskosten

Stand 31 maart 2009

Naast Administratieve Lasten vormen inhoudelijke nalevingskosten één van de kostenposten waarmee bedrijven te maken hebben als gevolg van verplichtingen uit wet- en regelgeving van de overheid. Het kabinet heeft aangekondigd een meetbaar doel te formuleren op die gebieden waar volgens het bedrijfsleven de bedrijfsvreemde nalevingskosten onevenredig hoog zijn.

Begin 2008 heeft via een steekproefsgewijze enquête onder bedrijven een selectie plaatsgevonden van die gebieden die volgens het bedrijfsleven in verhouding tot het publiek belang leiden tot disproportionele en bedrijfsvreemde nalevingskosten. Geselecteerd werden uiteindelijk 87 knelpunten verdeeld over 30 wetten. In de afgelopen maanden heeft een onderzoek plaatsgevonden naar deze knelpunten. Waar mogelijk zijn concrete reductievoorstellen in kaart gebracht. Deze voorstellen leveren de grondslag voor het percentage reductie nalevingskosten op de onderzochte terreinen. Het onderzoek laat verder zien dat het lastig kan zijn nalevingskosten te identificeren. De kosten zijn vaak geïntegreerd in de normale kosten van ondernemingen en dus moeilijk aan de oppervlakte te krijgen.

Planning volgt najaar 09

Bovendien zijn de door ondernemers ervaren nalevingskosten niet altijd direct door regelgeving voorgeschreven. Dit is met name het geval bij doelregelgeving die in het uitvoeringstraject door toezichthouders of het bedrijfsleven zelf met middelen wordt ingevuld.

Dit betekent dat reducties soms door de overheid, maar ook soms direct door brancheorganisaties kunnen worden doorgevoerd.

Een voorbeeld van een mogelijke reductie door de brancheorganisatie betreft het bijhouden van schoonmaakroosters. Het bijhouden van schoonmaakroosters is niet wettelijk verplicht. Schoonmaakroosters kunnen een hulpmiddel zijn voor bedrijven om de schoonmaakwerkzaamheden te organiseren. Er zijn bedrijven die schoonmaakroosters bijhouden omdat dat in hygiëncodes staat en zij denken dat het daarom verplicht is. Dat is echter niet zo. Verbeterde informatie over het gebruik van hygiëncodes kan hier helpen de beleefde nalevingskosten terug te brengen. De brancheorganisatie is in dit geval aan zet en niet de overheid.

De in een eerder stadium geselecteerde knelpunten bleken bij dit nadere onderzoek niet altijd de enige knelpunten te zijn waar zich bedrijfsvreemde kosten in bevinden. Tijdens dit onderzoek kwamen nieuwe onderwerpen naar voren waarvan het bedrijfsleven aangaf dat deze ook tot hoge bedrijfsvreemde kosten leiden. Van deze aanvullende punten wordt in een vervolgstadium nagegaan of dit inderdaad breed gedragen knelpunten zijn. Indien dit zo is, worden de knelpunten nader onderzocht en gekwantificeerd.

Via Antwoordvoorbedrijven.nl hebben bedrijven bovendien altijd de mogelijkheid knelpunten op het gebied van regeldruk en nalevingskosten aan te dragen.

In tabel 2 zijn op geaggregeerd niveau de kwantitatieve resultaten van het onderzoek te zien.

Tabel: kwantitatieve resultaten onderzoek nalevingskosten (x € 1 mln)

Gemeten knelpunten in domein	Bedrijfsvreemde nalevingskosten	Reductiedoelstelling	
		€	%
Milieu, Landbouw/ Natuur	1.417	154	11%*
Vervoer	18	5	28%*
Arbeid	300	70	23%*
Zorg	3	1,5	50%
Horeca/Voedsel	53	41	77%
Financiën	7	2	22%
Overige	1	1	100%
Totaal	1.799	274	15%

* Op bepaalde onderdelen (Milieu en Arbeid) is nader onderzoek noodzakelijk.

In de Voortgangsrapportage regeldruk Bedrijven van dit najaar wordt gepresenteerd wanneer de realisatie van de reductiedoelstelling is te verwachten. Daarbij is van belang dat sommige punten onderwerp zijn van internationale regels en afspraken. Dat geldt bijvoorbeeld voor een groot gedeelte van het domein Horeca/Voedsel. De doorlooptijd van reducties op deze onderdelen kan lang zijn.

Een paar van de belangrijkste reductiemaatregelen rond nalevingskosten in voorbereiding

- a De rechtsvorm BV wordt aantrekkelijker gemaakt. Formaliteiten als een verplicht minimumkapitaal en een verplichte bankverklaring komen in 2010 te vervallen.
- b Voor boorinstallaties wordt de frequentie van verplichte testen dit jaar verlaagd en worden vereisten voor monsternamen versoepeld.

Meer maatregelen in bijlage II

Maar ook buiten de onderzochte knelpunten zijn en worden reducties op het gebied van nalevingskosten gerealiseerd. Een overzicht van reducties op het gebied van nalevingskosten van in omvang zo'n additionele € 290 mln is te vinden in bijlage II.

Een meer uitgebreide weergave van de meetresultaten is samen met toelichting en conclusies opgenomen in bijlage III.

1.3 Toezichtslasten

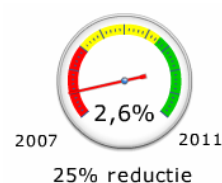
Zeker vanuit het gezichtspunt van merkbaarheid is het toezicht voor bedrijven een belangrijke bron van regeldruk. Reden voor het kabinet om in geselecteerde toezichtdomeinen een reductie van gemiddeld 25% aan toezichtlasten na te streven.

De taak om de toezichtlasten voor bedrijven voor 2011 terug te dringen met 25% ligt primair bij de rijksinspectiediensten en de vakdepartementen.

In 17 domeinen is samen met de branches nagegaan of er sprake is van toezichtlasten en zo ja, wat de oorzaken hiervan zijn. Uit de toezichtlastmetingen komt naar voren dat de totale toezichtlast voor deze domeinen €180 miljoen bedraagt. Hiervan wordt €100 miljoen veroorzaakt door de rijksinspecties, inclusief Belastingdienst/Douane, waarvoor de rijksinspecties een taakstelling van 25% hebben. Dit komt neer op €25 miljoen aan reducties.

Daarbij is wel van belang dat een groot deel van die €100 miljoen voortvloeit uit Europese richtlijnen waarin de uitvoeringspraktijk min of meer dwingend wordt voorgeschreven. Het meest in het oog springende voorbeeld betreft het domein Vleesketen: € 44 miljoen is direct aan Europese wet- en regelgeving gerelateerd.

Stand 31 maart 2009

Planning volgt najaar 09

Voor een deel van de domeinen geldt dus dat er pas sprake kan zijn van substantiële reducties als in het Europese circuit voldoende medestanders gevonden worden.

Relatief hoge kwantitatieve toezichtlasten worden aangetroffen in vijf domeinen (horeca, vleesketen, land- en tuinbouw, wegtransport en recreatie). Op dit moment is binnen deze domeinen € 2,6 miljoen gerealiseerd. Dit komt overeen met 2,6% van de doelstelling.

De tweede doelstelling voor het programma Vernieuwing Toezicht is dat er maximaal twee inspectiebezoeken van het rijk per jaar in MKB bedrijven plaatsvinden. In de voor MKB relevante domeinen is deze doelstelling reeds doorgevoerd. Soms is er zelfs sprake van maximaal één inspectiebezoek.

Overigens maakt de reductie van toezichtlasten deel uit van een veel grotere vernieuwingsopgave voor toezicht: een inspectieapparaat dat effectief is, professioneel optreedt, tanden laat zien als het nodig is maar geen overbodige last veroorzaakt. Het inspectieapparaat wordt in totaal genomen kleiner en vervult de inspectiefuncties met hoogwaardige methoden en deskundigheid. Voor ieder domein is een eindbeeld bepaald wat is afgestemd met de brancheorganisaties. Rode draden in de eindbeelden zijn selectiviteit, deskundige inspecteurs die goed communiceren, gecoördineerde inspectiebezoeken, samenwerking met andere overheden en reductie van toezichtlast.

De coördinatie van de uitvoering van het programma Vernieuwing Toezicht is neergelegd bij de Inspectieraad. De minister van BZK informeert de Kamer tweemaal per jaar over de voortgang van het programma, inclusief de kwantitatieve lastenreductie.

Ook de horizontalisering van het toezicht door de Belastingdienst biedt in potentie grote voordelen voor ondernemingen.

Sinds een aantal jaar sluit de fiscus zogenoemde handhavingsconvenanten met de 40 grootste ondernemingen van Nederland. Uitgangspunt is dat de Belastingdienst geen werk doet dat al door anderen (interne of externe controleurs) is verricht.

Na de multinationals worden nu 130 andere grote ondernemingen benaderd voor het sluiten van handhavingsconvenanten. Ook deze ondernemingen kunnen profiteren van de nieuwe aanpak. In het kader van horizontaal toezicht sluit de Belastingdienst ook convenanten met financiële dienstverleners, bijvoorbeeld belastingadvieskantoren, met als inhoud dat de door deze dienstverleners verzorgde belastingaangiften niet meer apart worden beoordeeld door de Belastingdienst.

Daardoor kunnen de cliënten van deze dienstverleners profiteren van de horizontalisering van het toezicht. Het betreft hier vooral bedrijven uit het MKB. Door het kiezen van een adviseur die een convenant heeft gesloten met de Belastingdienst is er tot op bepaalde hoogte sprake van vrijwaring van belastingcontrole.

Binnen het programma Vernieuwing Rijksdienst is onderzocht hoe de relatie tussen beleid, uitvoering en toezicht kan worden verbeterd. Dit heeft geleid tot een viertal aanbevelingen die in 2011 moeten zijn gerealiseerd:

- a Prestaties worden gebaseerd op output (en later outcome) en op gedeelde indicatoren voor kwaliteit, efficiency en continuïteit.
- b Beleid, uitvoering en toezicht zullen op een gelijkwaardige wijze zijn geborgd in de departementale besluitvorming en bij alle departementen vinden gedegen ex-ante analyses van de uitvoerbaarheid van overheidsmaatregelen plaats.
- c Relaties tussen beleid, uitvoering en toezicht zijn gebaseerd op gelijkwaardigheid en vertrouwen.
- d De relatie tussen beleid en uitvoering is gebaseerd op wetgeving en op rijksbrede principes over checks and balances zodat de verwachtingen over een weer worden afgestemd.

In de zomer van 2009 zal het kabinet in een reactie op het rapport van de commissie Brouwer – Korf *Gewoon doen, beschermen van veiligheid en persoonlijke levenssfeer* van 22 januari 2009 ingaan op de vraag of er toch een algemene wettelijke regeling voor informatie-uitwisseling tussen toezichthouders moet komen en op de vraag hoe horizontaal toezicht verder gestimuleerd kan worden.

Deze vragen zijn gesteld door de Vaste Commissie voor Justitie in de Tweede Kamer tijdens een algemeen overleg op 25 maart 2009 over de kabinetsreactie op het rapport Herijking toezichtswetgeving¹.

1.4 Subsidies

Voor de Rijkssubsidieregelingen voor bedrijven is de doelstelling dat deze in 2010 volledig lastenarm zijn ingericht. Voor het lastenarm inrichten zal het recent door het kabinet vastgestelde rijkssubsidiekader gebruikt worden, waarover de Kamer binnenkort wordt geïnformeerd. Het betreft de interdepartementale uitwerking van de contouren van het rijksbrede uniforme subsidiekader zoals neergelegd in de kabinetsbrief over vermindering van uitvoerings- en controlelasten van 20 december 2007 (kamerstukken II 31 031/29 949, nr. 19).

Stand 31 maart 2009

Alle 166 subsidies lastenarm

Planning ultimo		
2009	2010	2011
28	166	166

Het Rijkssubsidiekader omvat onder meer de volgende lastenbesparende maatregelen:

- a drie standaard uitvoerings- en verantwoordingsarrangementen;
- b hoe lager het subsidiebedrag per ontvanger is, hoe minder of hoe eenvoudiger voorwaarden worden gesteld, en hoe efficiënter de verantwoording wordt ingericht;
- c uniformering en vereenvoudiging van begrippen en verplichtingen in het subsidieproces (waaronder termijnen, voorschotten, rapportages).

Vanaf 2007 zijn de lasten van een aantal subsidieregelingen reeds aanzienlijk verlaagd. Momenteel wordt geanalyseerd in hoeverre subsidieregelingen nu al aan het kader voldoen. De eerste resultaten van deze analyse laten zien dat van de 166 geanalyseerde regelingen (voor een overzicht zie bijlage IV) er nu twee voldoen aan het kader. Ministeries stellen implementatieplannen op om de regelingen die nog niet lastenarm zijn in 2010 wel lastenarm ingericht te hebben conform het kader

Het subsidiekader kan vanwege dwingende en zeer gedetailleerde EU-eisen niet altijd volledig worden toegepast op EU-subsidies. Uitgangspunt is dat het kader moet worden toegepast voor zover dit mogelijk is zonder conflict met EU-voorschriften.

1.5 Voorkomen en verinnerlijken

Om de regeldruk structureel te verminderen dient bij nieuwe wet- en regelgeving vroeg in het beleid- en wetgevingsproces aandacht te worden besteed aan regeldrukgevolgen.

Een grote rol hierbij speelt het tijdelijk adviescollege Actal, dat bestaat tot 1 juni 2011. De missie van Actal is het bijdragen aan de cultuuromslag bij regelgevers, zodat zij de regeldruk voor bedrijven, burgers, instellingen en professionals automatisch en blijvend verlichten ('verinnerlijking').

Het vooraf toetsen van beleid en regelgeving is een proces dat al bij een aantal departementen wordt toegepast:

- a binnen VenW worden in een vroeg stadium voornemens voor beleid en regelgeving getoetst door reviewteams en een interne stuurgroep;
- b SZW wordt de coördinatie van de regeldrukprogramma's centraal verzorgd. Beleidsmedewerkers worden zo zinnig mogelijk belast en maximaal ondersteund. Hierdoor kunnen zij doelgericht werken aan het voorkomen en verminderen van regeldruk.

¹ Kamerstukken TK 2008-2009, 31 700 VI, nr. 70

- c VWS onderzoekt op welke wijze ontwikkelingen aan het begin van een proces voorzien kunnen worden van een goede analyse en oplossingsrichtingen. Als wetgeving onvermijdelijk is, wordt in een zeer vroegtijdig stadium een effectanalyse gemaakt;
- d EZ tekent na de zomer een convenant met Actal, waarbij de verankering van regeldruk wordt vastgelegd;
- e OCW hanteert een startnota, een interne commissie toetst wetsvoorstellen en concept-AMvB's

In 2011 moeten ministeries de cultuuromslag hebben voltooid. Actal voert daartoe momenteel gesprekken met de voor regeldruk belangrijkste ministeries over hoe dit te bereiken. Doel is om per ministerie te komen tot een stappenplan.

Zodra volgens Actal een ministerie de aandacht voor regeldruk structureel in zijn organisatie heeft verankerd én heeft laten zien dat de verankering ook werkt, kunnen Actal en het betreffende ministerie een convenant sluiten. Het ministerie hoeft dan zijn voorgenomen wet- en regelgeving niet meer voor te leggen voor de ex-ante Actal-toets.

Aan het einde van de convenantperiode toetst Actal steekproefsgewijs of de prestaties van het ministerie op peil zijn gebleven en of de aandacht voor regeldruk voldoende is verinnerlijkt. Op grond van deze bevindingen besluit Actal of het convenant wordt voortgezet.

De bevindingen met de stappenplannen en convenanten zullen samen met een derde verinnerlijkingsonderzoek input vormen voor een advies van Actal over de vraag of de ministeries de cultuuromslag hebben weten te maken.

In een groeiend aantal opleidingen voor beleidsmedewerkers en juristen van de rijksoverheid wordt aandacht besteed aan het thema regeldruk, onder andere in de opleidingen van BOFEB, academie voor wetgeving, rijksacademie en internationaal bij het EIPA en het Europa College. In aanvulling daarop draagt ook Actal bij aan de verinnerlijking door samen met Financiën, EZ en BZK een opleiding regeldruk op te zetten. Deze opleiding verschaft basiskennis voor alle nieuwe beleidsmedewerkers en wetgevingsjuristen op de ministeries. In 2008 is de opleiding ook gegeven aan medewerkers van het bureau wetgeving van de Tweede Kamer. Dit past in het streven om ook de administratieve lasten van amendementen beter in beeld te krijgen, in navolging van de aangenomen motie van de Kamerleden Blanksma–Van den Heuvel en Smeets.

De Tweede Kamer heeft ingestemd met een proefperiode voor het toetsen van amendementen tot aan het begin van het zomerreces 2009. Tot nu toe heeft Actal nog geen doorgerekend amendement ter toetsing ontvangen.

Het ministerie van Financiën biedt in dit kader de leden van de Tweede Kamer die een amendement willen indienen op fiscaal gebied aan de raming te verzorgen van de reductie of toename van de administratieve lasten.

Het integraal afwegingskader beleid en regelgeving (IAK) is de Nederlandse invulling van een Regulatory Impact Assessment. Het is een kader op basis waarvan alle voor een RIA benodigde afwegingen kunnen worden verricht.

In februari 2009 is het IAK in een testversie openbaar gemaakt op Rijksweb. Het bevat alle bestaande toetsen en instrumenten die eisen stellen aan goed beleid en goede regelgeving. Toepassing van het IAK zorgt dat een goede beleidsanalyse kan worden gemaakt als basis voor een voorstel en dat beoogde en onbedoelde effecten van gemaakte keuzes op bijvoorbeeld bedrijfsleven, burgers en milieu zichtbaar worden gemaakt.

Ook de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van beoogd beleid en regelgeving komt uitdrukkelijk aan de orde. De testversie van het IAK wordt in het voorjaar van 2009 uitgetoetst bij de verschillende ministeries en vervolgens aangepast aan gebruikerswensen. Tevens worden toetsen en instrumenten geharmoniseerd en waar nodig geïntegreerd.

Daarna starten pilots waarin het IAK wordt toegepast op een aantal concrete maatschappelijke problemen met uitvoerings- en handavingsconsequenties. Eind 2009 worden interdepartementaal afspraken gemaakt over het beheer van het IAK en over een meer geïntegreerde vorm van toetsing van de uitgevoerde IAK-analyse.

In juni 2009 start onder leiding van het Ministerie van Justitie een rijksbreed experiment met internetconsultatie over wetgeving in voorbereiding. Alle ministeries zullen gedurende twee jaren voor tenminste 10% van hun wetten en algemene maatregelen van bestuur een internetconsultatie uitvoeren. Iedereen kan dan op voorstellen reageren via een openbaar toegankelijke website. Het kabinet zal deze reacties betrekken bij het definitief vormgeven van de voorstellen die aan de Ministerraad worden voorgelegd.

Op deze wijze wordt het wetgevingsproces meer transparant gemaakt. Bovendien kunnen de in de samenleving aanwezige kennis en ideeën benut worden zodat de kwaliteit en de uitvoerbaarheid van de voorstellen verbetert.

Het Clearing House Wetsevaluatie (CHW) is een nieuw initiatief uit de nota Vertrouwen in wetgeving² om ervoor te zorgen dat op een meer structurele wijze wordt geleerd van ervaringen met wetgeving uit het verleden.

Het CHW voert een overkoepelende evaluatie uit op de resultaten van departementale wetsevaluaties. De kennis over de werking van wetgeving die de verschillende departementale wetsevaluaties opleveren wordt samengebracht en vergeleken. Deze evaluatie moet leiden tot meer algemene uitspraken over de condities waaronder wetgeving en het ermee verbonden beleid werken. Die kennis verspreidt het CHW vervolgens onder beleidsmedewerkers, wetgevingsjuristen en anderen die bij wetgeving betrokken zijn. In voorgenomen departementale wetsevaluaties zullen gedurende de looptijd van het project CHW een aantal thema's over de werking van wetgeving standaard worden meegenomen.

Op Europees niveau zijn sinds januari 2009 voor Impact Assessments nieuwe richtsnoeren van kracht, waar verschillende Nederlandse verbeteropmerkingen in terugkomen. Zo is er meer gerichte aandacht voor structurele kwantificering van administratieve lasten, een degelijke onderbouwing van de subsidiariteit en de specifieke effecten op het MKB.

Tevens zal de Commissie meer aandacht besteden aan het zogenaamde "executive summary", om assessments meer operationeel te maken als instrument voor de politieke besluitvorming. Hierdoor moet de kwaliteit van assessments toenemen, mede door de strengere toetsing door de Impact Assessment Board.

---

² Tweede Kamer 2008-2009, 31 731, nr. 1

2 Makkelijker

Zoals in hoofdstuk 1 is te lezen zet het kabinet in op een vermindering van de kosten die ondernemers moeten maken om aan regelgeving te voldoen.

Een ander spoor dat wordt gevolgd in de strijd tegen regeldruk is het ondernemers makkelijker maken aan regels te voldoen.

Bij het makkelijker maken voor ondernemers speelt de toepassing van het middel ICT een belangrijke rol.

In de vorige rapportage is gemeld dat een beoordelingskader als uitbreiding op het standaard kosten model voor ICT wordt ontwikkeld voor het bepalen en het versterken van de bijdrage van ICT-projecten aan de vermindering van regeldruk. De toepasbaarheid van het beoordelingskader wordt momenteel getoetst aan de hand van casussen van diverse departementen. Verwachte oplevering van het beoordelingskader is juni 2009.

Het kabinet laat verder een assessment uitvoeren op de specifieke ICT-risico's van het huidige reductieprogramma. Op deze manier kan indien nodig tijdig worden gezocht naar alternatieve reducties. Hiermee wordt tevens tegemoet gekomen aan het advies van Actal om de effecten voor bedrijven van ICT-reducties in kaart te brengen.

Het kabinet trekt verder extra geld uit om te stimuleren dat bedrijven hun zaken met de overheid in de toekomst slimmer regelen via ICT-toepassingen. De komende vier jaar worden 15 tot 20 projecten financieel ondersteund via het programma Slim geregeld, goed verbonden. Bedrijven die hieraan meedoen kunnen naar verwachting de administratieve lasten met 15% tot 35% besparen.

Programma Vernieuwing Toezicht bevat een sterke ICT-component (e-Inspecties), die de samenwerking tussen de rijksinspecties ondersteunt en daarmee de dienstverlening verhoogt en de toezichtlasten verlaagt. Er wordt eveneens samengewerkt met lokale toezichthouders zoals provincies, gemeenten en GGD's.

Het kabinet heeft zich verder ambitieuze doelen op het gebied van *makkelijker* gesteld om de bestendigheid te vergroten, zaken transparanter en sneller te maken en de dienstverlening te verbeteren.

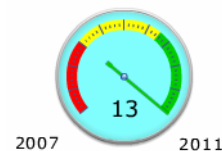
De laatste 6 maanden:

- a is de methodiek van Vaste VeranderMomenten per 1 januari 2009 rijksbreed operationeel voor alle wetten en AMvB's die direct relevant zijn voor bedrijven en instellingen en waarvan de voorbereiding is gestart na 1 januari 2009;
- b wordt aankomende regelgeving die belangrijk is voor bedrijven en instellingen per 1 januari 2009 tijdig aangekondigd op Antwoordvoorbedrijven.nl;
- c is het aantal beschikbare branchewijzers op Antwoordvoorbedrijven.nl gestegen naar 41;
- d is het aantal bezoekers van Antwoordvoorbedrijven.nl gestegen naar 120.000 per maand.

2.1 Bestendiger

Om de dienstverlening naar bedrijven en instellingen te verbeteren heeft het kabinet het systeem van Vaste VeranderMomenten (VVM) per 1 januari 2009 definitief ingevoerd voor wetten en AMvB's. Dit systeem houdt in dat voortaan nieuwe- en wijzigingen in regelgeving met directe relevantie voor bedrijven en instellingen alleen nog maar op twee vaste momenten in het jaar in werking treden (1 januari of 1 juli).

Stand 31 maart 2009

VVM bij 13
departementen

Doelstelling behaald

Verder geldt een minimale invoeringstermijn van 3 maanden en wordt aankomende regelgeving tijdig en duidelijk gepubliceerd op Antwoordvoorbedrijven.nl en andere relevante websites.

Alle departementen moeten VVM voortaan toepassen op wetten en AMvB's waarvan de voorbereiding start na 1 januari 2009. De VVM-beginselen worden medio 2009 verankerd in de Aanwijzingen voor de regelgeving. De helft van de departementen past VVM overigens ook toe op lopende voorstellen die vóór 1 januari 2009 in voorbereiding zijn genomen.

De Kamer heeft gevraagd om versnelde toepassing van VVM op ministeriële regelingen. De ministeries van LNV, OCW en EZ doen dat nu al. Het kabinet wil deze ervaringen benutten om te zien wat overheidsbrede invoering zou vergen. Gebruik makend van die ervaringen zal het kabinet besluiten of VVM breder wordt toegepast op ministeriële regelingen.

Het Adviescollege toetsing administratieve lasten, Actal, heeft gevraagd in zijn brief van 20 november 2008 of het VVM-systeem kan leiden tot kwantitatieve vermindering van regeldruk. In het Verenigd Koninkrijk – het enige andere land dat VVM heeft geïntroduceerd – is geschat dat invoering van het VVM-systeem volgens het bedrijfsleven een potentiële tijdsbesparing oplevert van 10%. Het kabinet zal naar Brits voorbeeld een quick-scan uitvoeren naar de mogelijke opbrengst van het VVM-systeem in Nederland.

Tot slot is het kabinet verheugd dat de Europese Commissie in haar "Third strategic review of Better Regulation in the European Union" van 28 januari 2009 heeft aangekondigd - waar uitvoerbaar - ook op Europees niveau VVM in te voeren voor toekomstige regelgeving en besluiten met directe relevantie voor bedrijven.

2.2 Transparanter

Het overheidsloket voor bedrijven is Antwoordvoorbedrijven.nl. Deze website geeft ondernemers inzicht in wet- en regelgeving, vergunningvereisten, subsidies, toezicht en belastingen die van toepassing zijn op hun branche.

Op Antwoordvoorbedrijven.nl zijn branchewijzers te vinden. Een branchewijzer is een digitaal hulpmiddel waarmee de ondernemer gemakkelijk kan zien welke regels, vergunningen en vereisten in zijn specifieke geval van toepassing zijn. Het doel is om in 2011 62 branchewijzers gereed te hebben. In het najaar van 2008 waren er 32 branchewijzers gerealiseerd.

Op dit moment zijn er 41 klaar.

Om de vindbaarheid van dit loket te vergroten is eind 2008 een voorlichtingscampagne gestart op de radio en in verschillende dag- en weekbladen.

Het aantal bezoekers van Antwoordvoorbedrijven.nl is gestegen van gemiddeld zo'n 80.000 per maand in 2008 tot momenteel gemiddeld 120.000 maandelijkse bezoekers per maand.

De antwoorden die de ondernemers krijgen op hun gemelde regeldruk knelpunten zijn voor alle ondernemers terug te vinden op de website.

Stand 31 maart 2009

62 branchewijzers

Planning ultimo		
2009	2010	2011
39	54	62

Antwoordvoorbedrijven.nl:
125.000 bezoekers p.mnd.

Planning ultimo		
2009	2010	2011
100000	112500	125000

2.3 Sneller

Een snelle en eenvoudige vergunningverlening belemmert bedrijven niet onnodig. Het kabinet zet dan ook in op zo min mogelijk vergunningen en kortere doorlooptijden. Deze doelstelling wordt mede ondersteund door de motie Graus.³

Lex silencio positivo is één van de middelen waarmee tijdige vergunningverlening wordt bevorderd. In 2008 zijn alle vergunningstelsels doorgelicht op mogelijkheid van invoeren van lex silencio. Deze doorlichting heeft 24 additionele vergunningstelsels opgeleverd waar de lex silencio kan worden ingevoerd.

Op 3 december 2008 heeft het kabinet de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.

Bij de TK behandeling van de Dienstenwet heeft het amendement Vos / van Dijk⁴ geleid tot een wijziging van de Dienstenwet. Voor vergunningstelsels die onder het bereik van de Dienstenwet vallen, geldt dat de lex silencio van toepassing is, tenzij dwingende redenen van algemeen belang daaraan in de weg staan.

Departementen bekijken op dit moment nogmaals de vergunningstelsels die onder de Dienstenrichtlijn vallen op mogelijkheid van lex silencio. Waar lex silencio mogelijk is, zal dit bij inwerkingtreding van de Dienstenwet in december 2009 worden gerealiseerd.

Daarnaast zal het kabinet uitvoering geven aan de bij het debat over de Dienstenwet ingediende motie van Dijk c.s.⁵ door uiterlijk 15 juni 2009 aan de Kamer te rapporteren bij welke additionele vergunningstelsels, die buiten de Dienstenwet vallen, de lex silencio kan worden ingevoerd, of welke doorslaggevende redenen er zijn om hier niet toe over te gaan. Hiervoor zal ook overleg plaatsvinden met Actal, vanwege hun brief van 16 februari 2009 aan het Tweede Kamerlid mevrouw Vos over nut en toepassingsbereik van de lex silencio.

2.4 Betere service

Het Rijk en gemeenten hebben samen met MKB-Nederland en VNO-NCW het "Bewijs van goede dienst" ontwikkeld. Dit zijn minimale normen voor dienstverlening, bijvoorbeeld op tijd een vergunning afgeven en oplossingsgericht met ondernemers omgaan. Met dit instrument kunnen gemeenten hun service aan ondernemers efficiënt en klantvriendelijk maken. Jaarlijks wordt gemeten of een gemeente dit goed doet. Het kabinet wil bereiken dat aan het einde van de kabinetsperiode tenminste 200 gemeenten werken naar het "Bewijs van goede dienst".

Hierbij geldt bovendien dat deze 200 gemeenten gezamenlijk minimaal de helft van alle in Nederland gevestigde bedrijven huisvesten. Inmiddels zijn met 50 gemeenten afspraken gemaakt om het "Bewijs van goede dienst" in te voeren.

Stand 31 maart 2009

Lex Silencio, 24 nieuwe stelsels

Planning ultimo		
2009	2010	2011
5	19	24

Stand 31 maart 2009

"Bewijs van goede dienst" bij 200 gemeenten

Planning ultimo		
2009	2010	2011
50	150	200

³ Kamerstuk 27406, nr 129

⁴ Kamerstuk, 31 579, nr. 14

⁵ Kamerstuk 31 579, nr. 18

Met een stimuleringsregeling gaat het kabinet gemeenten financieel ondersteunen om een "Bewijs van Goede dienst" in te voeren. Bovendien worden de gemeenten met een website en workshops inhoudelijk ondersteund.

Op basis van de nulmeting administratieve lasten bedrijven 2007 is verder een top 10 dienstverlenende organisaties samengesteld die, naast gemeenten, een belangrijke rol spelen bij de ervaren regeldruk voor ondernemers.

Het kabinet wil dat deze organisaties in 2011 toewerken naar het "Bewijs van goede dienst". Met dit bewijs wordt zichtbaar dat een meting van de kwaliteit van de dienstverlening aan bedrijven is uitgevoerd en dat de organisatie over een door het bedrijfsleven goedgekeurd verbeterplan beschikt. Uiteraard wordt hierbij zoveel mogelijk aangesloten bij de systemen van kwaliteitsverbetering waarover een aantal van deze organisaties reeds beschikt.

De meerwaarde van het "Bewijs van goede dienst" ligt dan in het feit dat een verbetering ook duidelijk zichtbaar wordt.

Het ontwikkeltraject met deze dienstverlenende organisaties start dit voorjaar.

De tien dienstverlenende organisaties

1. Belastingdienst, inclusief toeslagen
2. Kamers van Koophandel
3. Arbeidsinspectie
4. Douane
5. Waterschappen
6. Dienst Regelingen, uitvoering landbouw- en natuurbeleid
7. Rijksdienst voor het Wegverkeer
8. SenterNovem, incl. Landelijk Meldpunt Afvalstoffen
9. Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
10. Voedsel en Warenautoriteit

Een betere service wil het kabinet tevens bereiken met de toepassing van nalevingshulp. Het probleem voor bedrijven bij informatieverstrekking over regelgeving is dat deze vaak onvolledig, onduidelijk en soms ook tegenstrijdig is en niet voldoende is afgestemd op de behoefte.

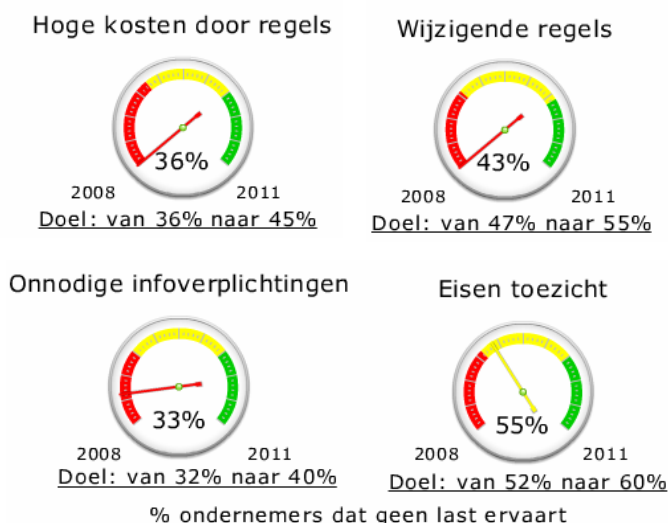
Met die nalevingshulp helpt het kabinet bedrijven wet-en regelgeving na te leven.

Op basis van een aantal pilots op dit punt is een specifieke methodiek ontwikkeld die nalevingshulp binnen alle branches mogelijk maakt. Binnen de branches Horeca, Kinderopvang, Afval en Bouw zijn de eerste verkennende gesprekken gevoerd over het realiseren daarvan. Het doel is om in 2009 voor 10 branches nalevingshulp te realiseren.

3. Merkbaar

Stand 31 maart 2009

In deze rapportage is de voortgang toegelicht op de diverse onderdelen van de regeldrukaanpak van dit kabinet. Om nu inzicht te krijgen in de manier waarop ondernemers regeldruk beleven, laat het kabinet periodiek een belevingsmonitor regeldruk uitvoeren. Onderdeel van deze belevingsmonitor zijn telefonische interviews met ondernemers over de door hen beleefde regeldruk. Daarnaast wordt bij een aantal bedrijven op meer detailniveau gekeken aan welke regels een ondernemer moet voldoen en hoe dit zich in de tijd ontwikkelt.

Metingen vinden op abstract niveau plaats met behulp van de macro-belevingsmonitor. In deze monitor worden elk voorjaar meerdere stellingen over regeldruk aan ondernemers voorgelegd. Op het niveau van de individuele ondernemer wordt elk jaar met de micro-belevingsmonitor nagegaan wat men in de praktijk gemerkt heeft van gerealiseerde reductiemaatregelen.

De macro-belevingsmonitor

In deze belevingsmonitor worden elk voorjaar meerdere stellingen over regeldruk aan ondernemers voorgelegd. De stellingen hangen nauw samen met de speerpunten van het regeldrukprogramma.

De recent afgeronde meting in het voorjaar 2009 laat een aantal positieve ontwikkelingen in de beleefde regeldruk van ondernemers zien. Men ervaart minder hinder van slechte dienstverlening van overheidsinstanties en de kwaliteit van dienstverlening van de overheid wordt hoger gewaardeerd. Dat geldt zowel voor de rijks-, de provinciale als voor de lokale overheid. De voornaamste klachten blijven de lange doorlooptijden, slechte afhandeling en onduidelijke informatie.

Een aantal aspecten waarop de beleving zich in de gewenste richting beweegt:

- minder ondernemingen hebben wet- en regelgeving op hun agenda staan als probleem of belemmering bij het ondernemen,
- de ervaren hinder van inspecties is afgenomen,
- men vindt minder vaak dat de regeldruk ten opzichte van het jaar daarvoor is toegenomen,
- meer ondernemers zien dat er ook wet- en regelgeving is waar men gemak van heeft,
- het vertrouwen dat de overheid de regeldruk daadwerkelijk gaat terugdringen is toegenomen.

Daarbij is het percentage bedrijven dat zich belemmerd voelt door regeldruk afgenomen van 41 naar 39 % en is het rapportcijfer voor dienstverlening gestegen van een 5,6 naar 6,2. De doelstelling van het kabinet is op dit laatste onderdeel in 2011 uit te komen op een 7. Het vertrouwen dat het de overheid lukt om de regeldruk terug te dringen is ten opzichte van vorig jaar behoorlijk toegenomen. In 2008 had 46% daar enig vertrouwen in; nu is dat 61%.

Het kabinet heeft zichzelf bovendien ambitieuze doelstellingen opgelegd op vier benoemde onderdelen uit de belevingsmonitor. In onderstaande tabel zijn deze doelstellingen en bijbehorende scores nader toegelicht.

Beeld van de scores op deze vier doelstellingen is dat de uitkomsten in grote lijnen overeenkomen met de scores in 2008. Wel is een positieve ontwikkeling waar te nemen bij de beleefde regeldruk vanuit toezichhouders en een negatieve bij de beleving van het veelvuldig wijzigen van regels.

Tabel Belevingsmonitor 2009

% ondernemers dat aangeeft nauwelijks of geen hinder te ondervinden van:	Score 2008	Score 2009	Mutatie	Doelstelling
1. onnodige informatieverplichtingen	32	33	+1	40
2. hoge kosten om te voldoen aan regelgeving	36	36	0	45
3. strenge eisen van toezichthouders	52	55	+3	60
4. voortdurend wijzigen van wetten en regels	47	43	-4	55

Dat op twee onderdelen geen grote afwijkingen in de scores ten opzichte van vorig jaar zijn waar te nemen is goed te verklaren. Het last hebben van onnodige informatieverplichtingen wordt veroorzaakt door administratieve lasten. De grote reductiemaatregelen moeten bij dit onderdeel nog worden doorgevoerd. Dit geldt ook voor de nalevingskosten die de hoge kosten om te voldoen aan regelgeving veroorzaken.

De klacht dat wetten en regels voortdurend wijzigen onderstreept het belang van de invoering van het systeem van Vaste VeranderMomenten. Invoering hiervan heeft pas recent plaatsgevonden voor regelgeving die vanaf 1 januari 2009 in voorbereiding is genomen. Het is logisch te veronderstellen dat de merkbaarheid van deze maatregel pas op zijn vroegst in de loop van 2009 is waar te nemen.

De micro-belevingsmonitor

In het voorjaar van 2009 is op verzoek van de Kamer voor het eerst bij individuele ondernemers onderzocht wat zij merken van de maatregelen die het kabinet heeft getroffen ter vermindering van de regeldruk. Op basis van de resultaten van het onderzoek kan gesteld worden dat ondernemers de maatregelen van het regeldrukprogramma daadwerkelijk merken.

De belangrijkste bevindingen uit de micrometing:

- a Ondernemers hebben in het onderzoek aangegeven dat ze veel maatregelen om regeldruk te verminderen opgemerkt hebben. In de meeste gevallen waren de ondernemers positief over de maatregelen. Bijvoorbeeld op terreinen waarmee relatief vaak te maken hebben (zoals belastingen), of vrij recentelijk mee te maken hebben gehad. Vooral digitalisering van dienstverlening werd positief ervaren.
- b In de gevallen dat ondernemers niet positief waren zijn daarvoor een aantal logische verklaringen te noemen:
  - niet elk bedrijf heeft met de reductiemaatregelen te maken;
  - de onderzochte bedrijven waren niet altijd op de hoogte van de reductiemaatregelen;
  - niet alle maatregelen worden als een reductie van de regeldruk ervaren.
- c De ervaringen met regeldrukmaatregelen verschillen van bedrijf tot bedrijf. Dat wordt veroorzaakt door specifieke omstandigheden per bedrijf en de manier waarop een bedrijf met regels omgaat.
- d Ondernemers merken een reductie niet op als bijvoorbeeld een externe accountant, boekhouder of een arbodienst, de betreffende regel uitvoert of als zij niet op de hoogte zijn van de genomen maatregelen
- e Ondernemers zien veranderingen niet altijd als verbetering, bijvoorbeeld omdat de regeling zelf erg slecht wordt beleefd, bijvoorbeeld de verpakkingenbelasting.
- f De kwaliteit van de dienstverlening van de overheid is van doorslaggevend belang voor het oordeel van de ondernemer.

De resultaten en opmerkingen van ondernemers zullen worden meegenomen in het regeldrukprogramma en worden gebruikt om de effectiviteit van maatregelen verder te verbeteren. Het micro-belevingsonderzoek zal jaarlijks worden herhaald.

4. Met de hulp van

Het kabinet werkt op veel fronten aan de bestrijding van regeldruk. Verschillende partijen assisteren daarbij. De belangrijkste voortgang die deze partijen hebben geboekt treft u aan in dit hoofdstuk.

4.1 Het bedrijfsleven

De Commissie Regeldruk Bedrijven (onder voorzitterschap van de heer Wientjes) is voor het kabinet belangrijk, omdat de Commissie vanuit het bedrijfsleven met initiatieven komt om de regeldruk aan te pakken. Bovendien volgt de Commissie de overheid kritisch bij het beleid op het gebied van regeldrukvermindering. Daarmee leveren de commissieleden een grote bijdrage aan de merkbaarheid van de regeldrukreducties bij ondernemers.

De Commissie bestaat nu ruim een jaar en heeft aan het kabinet een aantal adviezen uitgebracht.

Adviezen die door het kabinet zijn overgenomen:

Vereenvoudiging verpakkingenbelasting
Eerstedagmelding
WID en WAV
Besluit Prijsaanduiding
Horizonwetgeving (op termijn)
Watervergunning (op termijn)
Vertrouwen in wetgeving
Voortgangsrapportage Regeldruk Bedrijven

Adviezen die niet zijn overgenomen:

Drank en Horecawet (gedeeltelijk)
Zoraverzekeringswet

Aan gemeenten heeft de Commissie een advies uitgebracht over de exploitatievergunning.

In het werkprogramma 2009 van de Commissie staan veel onderwerpen die het kabinet inmiddels via het aanvullend beleidsakkoord heeft overgenomen. Voorbeelden zijn "de kleine baantjes", de vereenvoudigde loonheffing, vergunningverlening bij windparken en het verminderen van de uitvraag uittreksels Handelregister door de overheid.

De komende maanden zal de Commissie zich richten op fundamentele onderwerpen als vertrouwen als sturingsmechanisme en regelreflex.

In april 2007 hebben minister Eurlings van Verkeer en Waterstaat en staatssecretaris Heemskerk van Economische Zaken de commissie Noordzij gevraagd de knelpunten in de transportsector te inventariseren. Daaruit kwamen tientallen knelpunten naar voren die in het actieplan van het kabinet opvolging krijgen. Het kabinet heeft samen met het bedrijfsleven een actieplan opgesteld om de top 15 van knelpunten op te lossen. In het actieplan zetten kabinet en bedrijfsleven zich in om 15 knelpunten binnen een jaar aan te pakken. Voor de overige knelpunten komt het kabinet nog voor de zomer met een aanvalsplan.

Op basis van signalen uit de recreatiesector wordt er, samen met de betrokken partijen waaronder de brancheorganisatie (Recron), recreatieondernemers, departementen, de inspectieraad en de VWA gewerkt aan vermindering van de regeldruk voor recreatieondernemers. De door de ondernemers aangedragen signalen betreffen onder meer de regeldruk op zwembaden, de logboekverplichtingen voor speeltoestellen en de milieueisen bij biomassa.

Met de ondernemers uit de evenementensector wordt in een werkgroep samengewerkt met Vernieuwing Toezicht, VNG en gemeenten aan vermindering van de regeldruk bij grote en middelgrote evenementen.

De ervaren regeldruk kan aanzienlijk verminderd worden door het vereenvoudigen van de vergunningaanvraag, te komen tot meer uniformiteit in de classificatie van evenementen, digitalisering van de vergunning en meer effectieve samenwerking tussen toezichthouders. Het moet voor organisatoren van evenementen in Nederland daardoor eenvoudiger, sneller en goedkoper worden om (middel)grote evenementen te organiseren. Ook voor gemeenten zal een geïntegreerde evenementenvergunning tot voordelen leiden. Daarom zal dit jaar een digitale geïntegreerde (model)vergunning worden opgesteld die gemeenten kunnen overnemen om hun evenementenbeleid te stroomlijnen.

De minister en de staatssecretaris van Economische Zaken hebben meerdere ondernemers uit verschillende sectoren 'geadopteerd'. Zo willen de bewindspersonen meer inzicht krijgen in de effecten van regeldruk op het bedrijfsleven

4.2 De gemeenten

Voorbeelden van lokale merkbare maatregelen de laatste 6 maanden:

- a De gemeente Oost Gelre heeft de nodige vergunningen afgeschaft en vereenvoudigd. Oost Gelre kent nu één evenementenvergunning. Bij bouwaanvragen wordt pro-actief gewezen op mogelijke andere benodigde vergunningen. Eenvoudige bouwaanvragen worden sneller afgedaan.
- b De gemeente Leidschendam-Voorburg heeft als eerste het *Omgevingsloket Online* in gebruik genomen. Dit maakt een vergunningaanvraag makkelijker, goedkoper en sneller.
- c In de gemeente Terneuzen is voortaan geen vergunning meer nodig voor het plaatsen van reclameborden, voor welke doeleinden dan ook. Dit geldt wel alleen in het geval die borden geen hinder of gevaar opleveren, of ontsierend zijn voor de omgeving. Dat wordt vastgelegd in de nieuwe Algemene Plaatselijke Verordening (APV).
- d Overheid en bedrijfsleven hebben in Twente de handen ineengeslagen en gaan samen aan de slag om wetten en regels voor ondernemers te verminderen en de onderlinge communicatie en processen efficiënter te maken.

Realiseren van verbetering van de gemeentelijke dienstverlening aan bedrijven is belangrijk. Veel klachten van bedrijven betreffen overschrijding van besluitvormingstermijnen en gebrek aan klantgerichte en professionele houding van vergunningverleners.

De ambitie van het kabinet is om met de VNG te bereiken dat vóór de gemeenteraadsverkiezingen van 2010 minimaal 50, en op termijn 200 gemeenten een "Bewijs van Goede Dienst" (zie paragraaf 2.4) toepassen en de meeste gemeenten de gedereguleerde algemene plaatselijke verordening van de VNG implementeren en daarbij verdergaande regeldrukmaatregelen treffen, zoals het verminderen van informatie-uitvraag of het schrappen van de horecaexploitatievergunning voor bedrijven die ook een drank- en horecaverunning hebben.

In het aanvullend beleidsakkoord is opgenomen dat de besluitvorming over **vergunningen** door gemeenten moet worden versneld. Het kabinet wil daarom dat gemeenten:

- niet langer om een KvK-uitreksel vragen bij een vergunningaanvraag;
- exploitatievergunningen voor de meeste bedrijven zullen worden afgeschaft en
- helpen de omgevingsvergunning in te voeren per 1 januari 2010.

Het kabinet stimuleert inhoudelijk en financieel de regionale samenwerking tussen gemeenten om samen met de Kamer van Koophandel en het bedrijfsleven de lokale regeldruk te verminderen en de dienstverlening te verbeteren.

Na pilots met regionale regeldrukpanels in de regio's Twente, West-Brabant/Zuid-West Nederland en Haaglanden-Rijnland, ontstaan nu in het hele land initiatieven, zoals bijvoorbeeld in Rotterdam, Rivierenland en Zwolle. De belangrijkste instrumenten die op de agenda komen zijn de invoering een "Bewijs van Goede Dienst" en de invoering van gedereguleerde VNG modelverordeningen.

Begin april zijn zeven regionale ambassadeurs voor "minder regels, meer service" aan het werk gegaan. De ambassadeurs zijn allen burgemeester of wethouder van een gemeente die het zelf relatief goed doet op het gebied van dienstverlening en regeldrukvermindering. Zij zullen worden ingezet om gemeenten in hun eigen regio te stimuleren om de administratieve lastenvermindering aan te pakken en de dienstverlening te verbeteren voor bedrijven en burgers. De ambassadeurs zullen collega-bestuurders wijzen op goede oplossingen die nu nog vaak in een beperkt aantal gemeenten worden toegepast.

De 33 grootste gemeenten hebben samen met het ministerie van EZ en MKB Nederland het convenant 'Verbetering Dienstverlening en Vermindering Regeldruk voor Ondernemers' ondertekend. Deelname aan dit convenant legt de gemeentes een inspanningsverplichting op, om te komen tot een betere dienstverlening aan ondernemers. Afgesproken is het landelijk normenkader "Bewijs van goede dienst" in te voeren, de toezichtlasten te verminderen en de administratieve lasten verder te verminderen met 25%.

Door een aantal pioniergemeenten is na onderzoek geconcludeerd dat invoering van de lex silencio mogelijk is bij 29 van de 33 gemeentelijke vergunningstelsels. Het rapport van de pioniergemeenten is in april van dit jaar naar alle gemeenten verstuurd, met daarbij een handreiking om de gemeenten te ondersteunen bij de daadwerkelijke invoering van de lex silencio.

Gemeenten en andere bestuursorganen kunnen gebruik maken van de Wet BIBOB (Bevordering IntegriteitsBeoordelingen door het Openbaar Bestuur) om te voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert bij het verlenen van vergunningen, subsidies en het gunnen van overheidsopdrachten. De reikwijdte van de Wet Bibob wordt uitgebreid; meer ondernemers kunnen aan een BIBOB-procedure worden onderworpen. Tegelijkertijd wordt echter ingezet op een betere (proportionele) toepassing van de wet, waardoor de administratieve lasten per individuele BIBOB-procedure wel afnemen.

Met de Tweede Kamer is een lastenvermindering van 16% afgesproken. De lastenvermindering bestaat uit maatregelen als het verbeteren van informatie aan ondernemers en zorgdragen dat gemeenten eenmalig vragen om gegevensverstrekking. Aanvullend wordt een landelijk register opgesteld van verstrekte BIBOB-adviezen. Via dit register kunnen bestuursorganen nagaan of deze (rechts)persoon eerder onderworpen is aan een BIBOB-procedure. Hierdoor wordt o.a. de kans dat bonafide ondernemers te maken krijgen met een BIBOB-procedure verkleind. Daarnaast komen er regionale informatie- en expertisecentra, die gemeenten gaan ondersteunen bij het toepassen van de Wet BIBOB. Hierdoor wordt getracht een meer uniforme toepassing van de Wet BIBOB te realiseren.

Een ondernemer in **Rotterdam** kan een kraskaart aanvragen voor het aanvragen van ontheffingen van sluitingstijden en geluidhinder. De ondernemer moet een kraskaart (max. 10 keer) kopen. Door te krassen ontvangt hij een code die per SMS (of via website of balie) wordt doorgegeven aan de gemeente. Zodra de ondernemer akkoord krijgt (bij SMS binnen enkele minuten) heeft hij de toestemming van de gemeente. De toestemming wordt gepubliceerd op de website zodat ook handhavers en omwonenden kunnen zien dat ontheffing is verleend. Deze procedure is voor ondernemers aantrekkelijk omdat zij met een kraskaart goedkoper uit zijn dan steeds per aanvraag leges te moeten betalen. De aanvrager kan tot kort voor gebruik van de tijdelijke ontheffing indienen en krijgt snel uitsluitel. De gemeente heeft een enorme besparing omdat de verwerking sneller gaat.

In het blad Forum van werkgeversorganisatie VNO-NCW is te lezen dat **Enschede** het best bezig is met het terugdringen van de regeldruk voor ondernemers.

Tal van vergunningen werden geschrapt. Andere vergunningen, zoals de uitstalvergunning, de tijdelijke object- en reclamevergunning, de ventvergunning maakten plaats voor algemene regels en in een enkel geval een meldplicht. Nieuwe ondernemers hebben in Enschede nog contact met een ambtenaar die ondermeer zorgt voor een snelle afhandeling van vergunningen. De wachttijd voor een complexe bouwvergunning is met een vijfde teruggebracht, die voor een sloopvergunning met ruim de helft. Ook zijn er voor bepaalde sectoren zoals de horeca en de vrijetijdssector accountmanagers aangesteld. Tevens is het toezicht meer gestroomlijnd waardoor ondernemers worden geconfronteerd met minder toezichtlasten.

4.3 De EU

In januari van dit jaar heeft de Europese Commissie de derde strategische evaluatie van haar programma Betere Regelgeving uitgebracht. Het voornaamste doel ervan is om de tot op heden geboekte resultaten van het programma uiteen te zetten en aan te geven op welke gebieden verdere inspanningen nodig zijn, ook in het licht van de financiële crisis; het actieprogramma administratieve lasten (AL) voor bedrijven, het simplificatieprogramma (breder dan AL) en Impact Assessments (IA's).

De invoering van Vaste VeranderMomenten bij toekomstige EU-regelgeving neemt voor het eerst een belangrijke plek in het denken van de Commissie. Dit heeft als groot voordeel dat vanuit EU-regelgeving coördinatie en harmonisatie wordt bewerkstelligd als het gaat om de frequentie en data waarop regelgeving met relevantie voor bedrijven in werking treedt.

Het is goed dat de Commissie introductie van VVM-systeem coördineert. Zo wordt voorkomen dat lidstaten individueel vaste verandermomenten invoeren en voor verschillende momenten kiezen.

Het actieprogramma gericht op 25% vermindering van administratieve lasten voor bedrijven in 2012 heeft tot nu toe geleid tot voorstellen voor reductiemaatregelen binnen de domeinen BTW en vennootschapsrecht die, volgens inschattingen van de Commissie, 30 miljard euro aan besparingen zouden kunnen opleveren. Nederland heeft de Commissie al eerder verzocht om tijdige aanlevering van de resterende reductievoorstellen op de 13 prioritaire gebieden. Tot op heden zijn onder meer de volgende reductieplannen gepresenteerd:

1. De Commissie heeft onlangs een voorstel gepubliceerd voor een ambitieuze herziening van de BTW-richtlijn om de obstakels voor elektronische facturering te verwijderen en de factureringsregels te moderniseren. Volgens inschattingen van de Commissie zouden de AL jaarlijks op middellange termijn met 18 miljard euro kunnen worden verlaagd.
2. Inzake vennootschapsrecht heeft de Commissie een voorstel ingediend om de lidstaten toe te laten micro-ondernemingen van de werkingssfeer van de jaarrekeningrichtlijnen van de EU uit te sluiten. Dit voorstel zou volgens berekeningen van de Commissie 7 miljard euro extra besparingen aan administratieve lasten kunnen opleveren.

Nederland blijft samen met gelijkgezinde lidstaten en gesteund door het Tsjechische en het komende Zweedse voorzitterschap het belang benadrukken van de vaststelling van specifieke AL-doelstellingen per prioritair domein binnen het mandaat van de huidige Commissie. Een ander aandachtspunt is dat tenminste jaarlijks wordt gerapporteerd over de AL-ontwikkelingen (monitoring van de netto lasten).

Om het actieprogramma van de Commissie een impuls te geven heeft Nederland dit voorjaar een pakket reductiemaatregelen aan de Commissie aangeboden, ter verdieping én verbreding van het huidige AL-actieprogramma voor bedrijven en als bijdrage aan het economisch herstelplan van de EU.

Het Nederlandse pakket telt 62 voorstellen op 14 domeinen, een mix van structurele voorstellen en "quick wins". Naar verwachting kan het pakket het Nederlandse bedrijfsleven € 500 mln. besparing opleveren aan administratieve lasten, een additionele bijdrage van bijna 6% aan de nationale 25% doelstelling, mits de voorstellen worden overgenomen.

Maatregelen Nederlands pakket met EU-voorstellen

Arbo: mogelijkheid bij kaderrichtlijn over veiligheid en gezondheid van werknemers op het werk om voor kleine bedrijven een verlicht regime in te voeren, met name bij de RI&E-verplichting (risico-inventarisaties en evaluaties).

Voedselveiligheid: Vaste VeranderMomenten introduceren bij richtlijn over voedsel etikettering. Daarnaast de verplichte info op het etiket beperken tot wat strikt noodzakelijk is voor consumenten. De aanvullende gegevens kunnen via alternatieve (digitale) kanalen worden ontsloten. Op zo'n manier is een bedrijf veel flexibeler in de wijze van aanbieden van noodzakelijk productinfo en kan daaraan blijven voldoen zonder allerlei producten opnieuw te moeten labelen.

Transport/digitale tachograaf (digitach): verander huidige EU-middelwetgeving (met uitgebreide technische specificaties) in doelwetgeving. Hierdoor zal er meer ruimte worden geboden om te innoveren en een gebruikersvriendelijke tachograaf in te zetten.

Cohesiebeleid: procedures rond structuurfondsen zoals een ex-post audit van een project kunnen bijzonder tijdrovend voor het MKB zijn. Proportionaliteitsprincipe toepassen: hoe kleiner het project dat door de EU gefinancierd of co-gefinancierd wordt, hoe lager de daarmee gemoeide AL zouden moeten zijn.

In de gehele **controle- en beheersstructuur** is sprake van een eerstelijnscontrole en een tweede-lijnscontrole. Artikel 17 van verordening 1828/2006 regelt dat de tweedelijnscontrole gebaseerd moet zijn op een statistische steekproef. Het voorstel is om in artikel 17 voor kleine programma's (minder dan 800 operaties/projecten per jaartranche) de tweedelijnscontrole te baseren op een niet statistische steekproef. De lidstaat wordt hierbij de mogelijkheid gegeven om een eigen methode, gebaseerd op internationaal aanvaarde normen te kiezen.

Statistieken/goederenverkeer tussen lidstaten (Intrastat): het voorstel is om de dekkinggraad voor aankomsten van goederen van de huidige 97% te verlagen naar 95%, voor een verdere reductie van de administratieve lastendruk van het MKB. Dit als korte termijn maatregel ter compensatie van het feit dat introductie van het gewenste 'one-single-flow' systeem binnen Intrastat langer op zich zal laten wachten dan aanvankelijk gedacht, door de complexiteit van de materie zelf.

Milieu: de verordening overbrenging afvalstoffen (EVOA) is bedoeld om zicht te houden op internationale afvaltransporten. In de nieuwe EVOA is in bijlage 3A een lijst opgenomen van gemengde vrachten die wel zijn toegestaan en derhalve zonder kennisgeving mogen worden vervoerd. Hoe meer mengsels in de bijlage worden opgenomen, hoe groter de reductie. De lijst met toegestane gemengde vrachten omvat op dit moment maar 5 mengsels, de lijst moet nu snel worden aangevuld.

Aanbesteden: een van de voorstellen is gericht op een toenemend gebruik van het dynamische aankoopstelsel door afschaffing van een overbodige informatieverplichting voor de aanbestedende autoriteiten. Hiermee worden de kosten verlaagd voor bedrijven die zich op aanbestedingen inschrijven.

Vennootschapsrecht: Nederland zou graag zien dat de Commissie zich aan de hand van het in haar opdracht uitgevoerde KPMG-onderzoek bezint op een fundamentele herziening van het stelsel van crediteurenbescherming in de tweede richtlijn vennootschapsrecht en voorstellen doet voor een alternatief systeem zonder verplicht minimumkapitaal. Vanuit het bedrijfsleven wordt al geruime tijd aangevoerd dat de regels in de tweede richtlijn vennootschapsrecht (die dus uitgaan van een verplicht minimumkapitaal), tot aanzienlijke onnodige AL leiden en aan modernisering toe zijn.

Privacy: een bedrijf met vestigingen in meerdere lidstaten wordt geconfronteerd met de plicht verwerkingen van persoonsgegevens bij toezichthoudende autoriteiten in verschillende lidstaten aan te melden. De aan te melden gegevens zouden moeten worden geharmoniseerd. Een limitatieve lijst met inlichtingen die moeten worden aangemeld, kan bewerkstelligen dat bedrijven in alle lidstaten e.e.a. op dezelfde wijze kunnen aanmelden. Daarnaast zou er sprake moeten zijn van onderlinge erkenning van meldingen in een andere lidstaat. Indien een bedrijf in meerdere lidstaten eenzelfde verwerking uitvoert, is het niet nodig die verwerking in alle lidstaten aan te melden. Onder bepaalde voorwaarden kan worden volstaan met een melding in één lidstaat.

Landbouw en visserij

Vereenvoudiging van de aanvraagprocedure inkomenssteun in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de administratieve en fysieke controles op de validiteit daarvan, verminderen van de statistiekverplichtingen voor runderen, ontwikkelen van meer geharmoniseerde controle- en beheerssystemen ten behoeve van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

Bijlagen